

Margareta Hallin

*Jag tänker på
vad jag har övergivit ...*

Margareta Hallin

Jag tänker på vad jag övergivit, jag tänker på min övergivenhet... texten av Gunnar Ekelöf med den djupaste melankoli och eftertänksamhet får på denna CD var en av polerna i ett musikaliskt och litterärt laddat kraftfält. Spännvidden och djupen i texterna skiftar dramatiskt där en av motpolerna till Ekelöf bl.a. blir ironin och humorn i Dagens Gormander från 1988: *Äckligt kaffe du gör, älskling! Varför är det ingen som lyssnar? Min dator förstår mig inte längre, förstår mig inte längre...*

Själva upprinnelsen till denna CD är, som man ibland kan höra om uppfinningar, är att något blev fel och i den situationen kom vi på något nytt. En gång i mitten på 80-talet skulle vi tillsammans med en pianist göra en konsert. Pianisten blev sjuk och istället för att ställa in konserten gjorde vi programmet på bara sång och klarinett. Publikens reaktion var så positiv att vi sedan fortsatt att göra konserter med efterhand utökad repertoar. 1994 spelade vi i huvudparten av den musik som finns på denna CD. Vi hoppas nu att det är som med vin att det mognat och fått god smak och att omvärlden är beredd lyssna till ett lite annorlunda musikaliskt koncept.

Vi fascinerades av att klarinettens ton och sångrösten kunde blanda sig så väl och ibland bli som ett instrument. Samtidigt kom till vår stora förvåning till ett klangligt fenomen där klangerna inte blandar sig utan istället genererar över och undertoner som blir minst av allt skönt i ordets vanliga betydelse. I sångerna *Jag tänker* och *Lärkan* finns dessa effekter. Dubbelheten i detta "osköna" beskrevs av en lyssnare med orden: *Det var det hemskaste jag hört – spela det igen!*

Eftertanke och skratt - som en skugga finns leendet bakom smärtan beredd att hoppa fram och göra sin tolkning av livet. Samma sak gör smärtan och sorgen när skrattet och ironin finns i förgrunden. Det enkla och opretentiösa kännetecknar den musikaliska formen. Vår förhoppning är att lyssnaren väljer att föras med i det intima, nära språket och av den gemensamma andningen och flödet i musiken.

Gunnar Ekelöf

Jag tänker (*ur Sorgen och stjärnan*)

Jag tänker på vad jag har övergivit,
jag tänker på min övergivenhet...

Den djupa kvällen djupnar, allt är stilla
Ett hundskall klingar långt ur fjärran ensamhet.

Ett fönster lyser - elden vaktar kojan...
En stjärna faller - det var höstens stjärna!

Nu drog den vita somarn bort sin hand
och lät sin gullring falla ner i tjärnen
som pant för löftet om ett annat land!

Och kunde jag den glömda formeln minnas
och kunde jag den gyllne ringen finna,
då vore somarn min i evighet...

Jag tänker på vad jag har övergivit,
jag tänker på min övergivenhet...

Harry Martinson

Ur: Aniara

Sång nr 79

Vi kom från Jorden, Doris land,
klenoden i vårt solsystem.
det enda klot där Livet fått
ett land av mjölk och honung.
Beskriv de landskap som där fanns,
de dagar som där grydde.
Beskriv den människa som i glans
sitt släktes likdräkt sydde
tills Gud och Satan hand i hand
i ett förstört, förgiftat land
kring berg och backar flydde
för människan: askans konung.

ur Sång nr 40

Guds rike var ju aldrig av den världen
och blev det mindre medan åren gick
och de som kunde gjorde himmelsfärden
Med kroppen först om än ej själen fick.

De blygt försagda och de djupt försynta
blev ofta kvar i gammagiftig dal
och for på annat sätt till himmelriket.
De trädde aldrig in i Mimas sal.

Man får med åren något att berätta
som inte bara hänger i det blå.
Och hade jag ej Nobbys bild att sätta
emot, vad vore livet värt att leva då.

I människokärlek har hon sytt och tvättat
åt Tundrans fånge och försakat sig.
Jag skulle aldrig annars ha berättat
om samariten Nobia för dig.

Sång nr 25

Här färdas vi i sarkofagen stilla
gör ej som förr planeten något illa
och sprider aldrig mera dödens frid.
Här kan vi öppet fråga, ärligt svara
när vilsefarna skeppet Aniara
i rymdens öde rum drar bort från skamlig tid.

Sång nr 7

Vi följer ännu våra jordevanor
och samma seder som i Doris dalar.
Vi delar upp vår tid i dag och natt
vi låtsas gryning, skymning, solnedgång.
Fast rymden runt omkring är evig natt
så stjärnkallt kall att de som ännu bo
i Doris dalar aldrig sett dess make
har hjärtat enat sig med kronometern

att följa soluppgång och månuppgång
och bådas nedgång sedd från Doris dal.
Nu är det sommarnatt, midsommarnatt
och folket vakar timme efter timme.
I stora samlingsalen dansar alla
som ej ha spaningsvakt i ändlösheten.
De dansar där tills solen rinner upp
i Doris dal. Då står det plötsligt klart
det fruktansvärda, att hon ej gick upp,
att livet, redan dröm i Doris dalar
är ännu mera dröm i Mimas salar.

Och danssalongen här i ändlösheten
fylls då av snyftningar och människodrömmar
och öppen gråt som ingen längre döljer.
Då slutar dansen och musiken tystnar
och salen tömmes, alla går till miman.
Och för en tid kan miman lösa trycket
och skingra minnena från Doris stränder.
Ty ofta kan den värld som Mima visar
slå ut den värld vi minns och som vi lämnat.
Om inte skulle miman aldrig fångsla
och inte dyrkas som ett heligt väsen,
och inga kvinnor skulle hänryckt smeka
gudinnans postament i salig skälvning.

Sång om Karelen nr 72

Tiden gick och år förflöto i den kalla hårda
rymden. Livet blev allt mera tidlöst för de flesta
där de sutto spanande i vida fönster, väntande att
någon stjärna skulle växa från de andra, närma sig
och komma nära.
Barnen växte upp och lekte på de innestängdas
tundror, på de nötta balsalsgolven alltmer gropiga
och skavda. Nya tider nya seder. Yurgen var sen
länge bortglömd och den dansuppspelta Daisi sov
för alltid i sin snäcka i det valv där blott allenast
dansens mästare sova.

Men jag själv satt tyst och tänkte på det härliga
Karelen, där jag en gång hade levat, där jag dröjt en
livstid över vistats mer än tretti vintrar och i tjugonio
somrar innan jag på nytt fick pröva andra länder, andra
öden på min tröga självavdring.

Minnet kommer glimtvis åter. Här i rymden finns ej
hinder, alla tider stråla samman, och jag minns från
skilda riken skärvor från min långa vandring.

Skönast ibland sköna glimtar syns dock skymten av
Karelen, som ett vattenglim bland träden, som ett
ljusnat sommarvatten i den juniljusa tiden då en kväll
knappt hinner skymmas
förm den träflöjtsklara göken ropar åt den ljuva Aino
att ta dimmans slöja med sig, stiga upp ur junivattnen
gå emot den stigna röken, komma till den glada göken,
i det susande Karelen.

Nils Ferlin

Ur: Från mitt ekorrhjul

Så ler bara den

Det var ett sånt vackert väder,
då såg jag en blick som log.
Och jag vet inte hur men den skar mej
så hela min glädje dog.

Den var yster och ung så det lyste.
Dock visste jag skälvande klart
att så ler bara den som ska lämna
den blommande jorden snart.

Ur: Kejsarens papegoja

á la Burns

Du trodde, kära mö du
Att jag var klar att dö du
Men livet det var starkare
än både frost och tö du.
Än går jag här och hasar
och trasar mej och ser
på allt befängt som sker –
Dock: trösta dej, du mö du:
Tids kommer jag att dö du.
Fast kanske är du gammal då
och trivial och slö du.

Ur: Från mitt ekorrhjul

Guds födelsedag
Bockar och pepparkakor.
Bockar och pepparkakor.
Så firar vi åter Guds födelsedag
med bordlöpare av beprövat slag:
bockar och pepparkakor.
Pepparkakor och grisar små
(och betlehemsstjarna i fönstervrå).
Allting lyser i gult och i rött,
allt är så innerligt rart och sött.
I allan tid kan man lita
på denna helgrekvisita.

Erik Blomberg

Ur: Nattens ögon

Lärkan

Lärkan på darrande vingar, brinnande mörk i det
blå, ständigt högre sig tvingar, högre och högre
ändå.

Nu blev hon borta i ljuset. Ingen kan se
hennes mer.

Endast den jublande sången strömmar
alltjämt hit ner.
Hjärta, när skall du hinna själv till ditt mål
en gång:
att få i ljus försvinna och bli till sång.

Werner Aspenström

Ur: Trappan

En trappa.
En man som klättrar.
Steg för steg,
till det sista.
Vidare!
Faller?
Faller inte.
Svävar en stund
i sin innerliga tro.
Faller.
Tungt.
Likt en padda.
En paddas tungsinta duns.
Reser sig.
Klättrar uppför trappan.
Högre!
Faller?
Faller inte.
Svävar en stund
i sin innerliga tro.

Faller.
Oformligt, oskönt.
Säckens osköna duns.
Reser sig.
Trampar, trampar.
Ut i det blå!
Faller?
Faller inte.
Svävar en stund
i sin tro.
Faller.
Ser sig förvånat omkring.
"Lever jag
eller imiterar jag
livets rörelser?"
Reser sig.
Vandrar upp för trappan.

Ur: Dikter

Bäste drängens visa

Själv, vår bäste dräng, bäddar egen säng.
Lagar själv sin mat. Diskar eget fat.
Klipper själv sitt hår.
Läker egna sår.
Går ibland som gäst till sig själv på fest.
Dansar då i par med de ben han har.
Skriver även dikt med viss tillförsikt.
Dock: på dödens äng skälver bäste dräng.
Ser sig hjälplöst om: Medljud medljud kom!
Klent jag själv förmår bära mig på bår,
hälla askan ut när jag själv är slut.
Medgud, hjälp vår dräng bädda denna säng,
strö på allmän plats enskild föresats.

Ur: Under tiden

Sardinen på tunnelbanan

Jag vill inte tvätta mig med den där tvålen.
Jag vill inte borsta mig med den där tandkrämen.
Jag vill inte ligga i den där bäddsoffan.
Jag känner inget behov av det där toalettpapperet.
Jag är inte intresserad av den där försäkringen.
Jag tänker inte övergå till ett annat cigarettmärke.
Jag har ingen lust att se den där filmen.
Jag vägrar stiga av vid Skärholmen.
Sardinen vill att burken öppnas emot havet.

Lope de Vega (1562-1635)/(C.R. Nyblom)

Madonnans vaggvisa

Stilla, stilla, stilla
gudomliga sonen, tryckt under sorg utan tal,
söker i sömnen att finna tröst en minut av sitt kval.
Stilla, han drömmer, drömmer
betrakta löjet så milt kring hans mun!
Vaggen med grenarna sakta, sakta, sakta
barnet vill slumra en stund

Stilla, stilla, stilla
Kyliga vindarna höja runt kring hans läger sitt dån,
Ack, i mitt sköte förgäves söker jag skydda min
son. Heliga änglar oss vakta, vakta,
ja vakta härute i palmernas lund.
Vaggen med grenarna sakta, sakta, sakta
barnet vill slumra en stund

Elmer Diktonius

Barnetsbön

Gode Gud, på det höga stenhuset!
Lyss till mig fast jag har kikhosta!
Jag ville så gärna ha den där leksakshästen i
butiksfönstret!
Och giv oss ännu en gång köttmat på söndagen!
Tillåt ej mamma dänga mig då pappa kommer
raglande hem!
Så gråter jag ej fast jag inte får gå ut då jag inte har
kängor!
Men nu hostar jag igen - amen!

Alf Henrikson

Ur: Sagor för stora och små

Moralkaka

Rikedom som i en liten ask - har alla som inte äter snask.
Araben som fröjdas åt oljans plask ger knappast ut många miljoner på snask.

Schweizare ävensom monegask har pengar på banken i stället för snask.

så minsta baby och puttefnask bör inse att smörgås är bättre än snask.

Magen kan vrida sig som en mask i den som istället för gröt mumsar snask.

Frisk i tänderna sina och rask blir den som vägrar att suga på snask.

Kola och knäck är ett lömskt patrasck som går illa åt alla som äter snask.

Varken dag eller natt varken sol eller slask gör det lämpligt att någonsin spisa snask. Kom inte och säg som biskop Brask: Jag är nödd och tvungen att äta snask.

Nej, somliga handelsmän borde ha dask då de håller oss arma små barn med snask.

Li Po (701-762 e Kr)

Var en av Kinas största poeter.

Vandrade runt i Kina och löste sin poesi.

Drack en del och drucknade när han från en båt försökte omfamna månens spegelbild.

Dricka ensam under månen!

(Svensk text: Alf Henrikson)

Blommor på marken och vin i mitt krus.

Fullmånen ropar jag an.

Jag dricker allena i månens ljus.

Och min skugga är tredje man.

Dryckjöm kan månen inte förstå,

och skuggan är tyst och timid.

Men jag vänder mig turvis till båda två,
ty våren är glädjens tid.

Jag sjunger och månen lyssnar med glans.

Jag dansar och skuggan tar del av min dans.

Vi tre håller samfällt fröjd.

När jag druckit mig full skall vi skiljas ett slag,
men vi träffas för evigt en vacker dag däruppe i himlens höjd.

Efter att ha druckit

(Svensk text: Alf Henrikson)

Jag vaknar av en fågeldrill som gäll ur blom
och grönska till mitt öra när.

Jag frågar: Är det morgon eller kväll?

Och mangofågeln visslar: Det är vår!

Gunnar Ohrlander

Ur: Dagens Gormander

Äckligt kaffe du gör, älskling.

Har barnen vaknat?

- Dom har gift sig och flyttat hemifrån.

Varför gör politikerna ingenting?

Jag tycker som du. Eller vad tycker du?

Jag tycker som du. Eller vad tycker du?

- Om bara kvinnorna fick styra världen
så skulle allt bli bättre. Då skulle tyrannerna
få mindre att säga till om - och vem var det som
uppfodrade tyrannerna?

Kvinnorna är besvikna på sina äkta män
och då skaffar dom sig en älskare
men sen visar det sig att älskaren är ungefär som mannen.
Fast lite schackigare.
Varför gör politikerna ingenting?

- Jag vet inte vad jag skall rösta på
jag har så dåligt samvete.
- Rösta efter ditt samvete.

- Om jag bara kunde komma underfund
med min ångest.
Min dator förstår mig inte längre.
Min dator förstår mig inte längre.
- Jag har komplex för min näsa.
- Jag älskar dig ändå.
- Trots min näsa?
- Klart jag gör, fast du behöver väl
inte doppa den i kaffet hela tiden.
- Varför gör politikerna ingenting.

- Du är inte utbytbar
min älskling.
Ingen vill känna sig utbytbar.
Det vore outhärdligt.
Däremot skulle jag kunna
tänka mig en komplettering.
- Jag tycker som du.
Eller, vad tycker du?
- Varför är det ingen som lyssnar?
Min dator förstår mig inte längre,
förstår mig inte längre, inte – längre.

Margareta Hallin är känd i första hand som operasångerska med en mycket framgångsrik karriär. Efter att ha avslutat sitt arbete vid Kungliga Operan började hon komponera i mitten av 1980-talet.

Vid tonsättardebuten 1986 framfördes sånger av Margareta i Drottningholms slottskapell. Texterna var då som på denna CD hämtade från poeter som Nils Ferlin, Harry Martinson, Werner Aspenström och Alf Henrikson. August Strindberg är den författaren hon mest ofta dragits till. Det gäller exempelvis kammaroperorna *Fröken Julie* (1990), som sattes upp på Confidencen (repris 1994), samt *Den Starkare* (1991) som spelades på Rotundan vid Operan i Stockholm. Samma verk turnerade 1993 med Riksteatern runt om i Sverige tillsammans med Edith Thallaug och Kjell Fagéus.

Kjell Fagéus arbetar idag som solist, kammarmusiker och ledare av kurser och seminarier. Han har gjort otaliga radio- och skivinspelningar, turnéer i Sverige och utomlands både som kammarmusiker och solist. Han har mångårig bakgrund som solo-klarinetttist i Kungl. Hovkapellet.

Kjell har bland annat spelat in *Brahms och Mozarts klarinettkvintetter* tillsammans med Zetterqvistkvartetten och soloklarinettskivan *Lonely souls*. På **nosag records** finns Kjell tidigare representerad med *Csaba Deák's klarinettkonsert*.

(Omslagstexter: Kjell Fagéus
Fotograf: Simon Fagéus)

De senaste utgåvorna från nosag records

Magnus Andersson: Guitaliano *nosag CD 056*

Leoson/Stahlhammer: Marimbolino *nosag CD 059*

Bergslagens Kammarorkester: *nosag CD 060*

Högalidskörerna: Advent och Jul *nosag CD 062*

Gunnar Klum: Scubert Lieder *nosag CD 063*

Enskede kammarkör: Förklädd Gud *nosag CD 064*

Mathias Kjellgren: Azkoitia Organ *nosag CD 065*

Boo Egebjør: Wermdörapsodi *nosag CD 066*

Schuback/Kajfes: impositioner *nosag CD 067*

Besök gärna vår hemsida

www.nosag.se för komplett katalog

nosag records

Gustav Adolfsvägen 41A

141 32 Huddinge

tel&fax 08 643 53 33

e-post: mail@nosag.se

Jag tänker på vad jag har övergivit ...

Margareta Hallin, sopran & musik
Kjell Fagéus, klarinett

Gunnar Ekelöf	1. Jag tänker	4'45
Harry Martinson: ur <i>Aniara</i>	2. Sång nr 79	1'26
	3. Sång nr 40	2'01
	4. Sång nr 25	1'08
	5. Sång nr 7	4'23
	6. Sång om Karelen	5'21
Nils Ferlin	7. Så ler bara den	1'54
	8. å la Burns	1'46
	9. Guds födelsedag	1'01
Erik Blomberg	10. Lärkan	3'14
	11. Cadenza för soloklarinett	6'37
Werner Aspenström	12. Trappan	2'10
	13. Bäste drängens visa	1'46
	14. Sardinien på tunnelbanan	1'12
Lope de Vega	15. Madonnans vaggvisa	4'46
Elmer Diktonius	16. Barnets bön	1'41
Alf Henriksson	17. Moralkaka	1'37
Li Po	18. Dricka ensam under månen	2'07
	19. Efter att ha druckit	1'23
Dagens Gormander	20. Äckligt kaffe du gör...	6'08
	total	56'35

